

Komunikat prasowy

Luksemburg, 12 grudnia 2017 r.

Zazielenianie w ramach WPR – zdaniem kontrolerów UE ten bardziej złożony system wsparcia dochodów nie jest jeszcze skuteczny pod względem środowiskowym

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, jest mało prawdopodobne, by płatności mające zachęcać rolników do podejmowania działań proekologicznych przyczyniły się do poprawy wyników wspólnej polityki rolnej w zakresie oddziaływania na środowisko i zmiany klimatu. Kontrolerzy stwierdzili, że za sprawą tych nowych płatności system stał się bardziej złożony, a ponadto doprowadziły one do zmiany praktyk rolniczych jedynie na około 5% użytków rolnych w UE.

Płatność z tytułu zazieleniania to nowy typ płatności bezpośrednio wprowadzony w ramach reformy wspólnej polityki rolnej (WPR) w 2013 r. Jej celem jest wynagradzanie rolników za wywieranie pozytywnego wpływu na środowisko, za który w normalnych warunkach rynkowych nie zostaliby oni wynagrodzeni. Jest to jedyna płatność bezpośrednia mająca w głównej mierze cel ekologiczny.

Kontrolerzy zbadali, czy dzięki zazielenianiu udało się poprawić wyniki WPR w zakresie oddziaływania na środowisko i zmiany klimatu, zgodnie z celami UE. W ramach kontroli przeprowadzili oni wywiady z organami w pięciu państwach członkowskich: Grecji, Hiszpanii (Kastylija i León), we Francji (Akwitania i Nord-Pas-de-Calais), Niderlandach i Polsce.

– Zazielenianie pozostaje zasadniczo systemem wsparcia dochodów – **powiedział Samo Jereb, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za kontrolę.** – Istnieje niewielkie prawdopodobieństwo, by miało ono – w formie, w jakiej jest obecnie wdrażane – w znaczący sposób przyczynić się do poprawy wyników WPR w zakresie oddziaływania na środowisko i zmiany klimatu.

Kontrolerzy ustalili, że Komisja Europejska nie opracowała pełnej logiki interwencji dla płatności z tytułu zazieleniania. Nie ustanowiła także jasnych, wystarczająco ambitnych celów środowiskowych, do osiągnięcia których miałyby przyczyniać się zazielenianie. Ponadto przydział środków budżetowych na zazielenianie nie jest uzasadniony wkładem, jaki ta praktyka wnosi w osiągnięcie celów w zakresie środowiska i klimatu. Kontrolerzy stwierdzili także, że jest mało

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

prawdopodobne, aby zazielenianie przyniosło istotne korzyści dla środowiska i klimatu, przede wszystkim z uwagi na to, że subsydiowane praktyki zostałyby w znacznej części zrealizowane nawet bez objęcia ich płatnościami. Z ich szacunków wynika, że zazielenianie doprowadziło do zmian w praktykach rolniczych tylko na około 5% wszystkich użytków rolnych w UE.

Ponadto zdaniem kontrolerów oczekiwane rezultaty polityki w tym zakresie nie kompensują znacznie większej złożoności WPR na skutek zazieleniania, która jest po części spowodowana nakładaniem się zazieleniania i innych wymogów środowiskowych w ramach WPR.

Kontrolerzy zalecają, by na potrzeby kolejnej reformy WPR Komisja opracowała pełną logikę interwencji dotyczącą wkładu WPR na rzecz osiągnięcia celów UE w zakresie środowiska i klimatu. W swoich propozycjach dotyczących tej reformy Komisja powinna kierować się następującymi zasadami:

- rolnicy powinni mieć dostęp do płatności w ramach WPR tylko pod warunkiem, że przestrzegają podstawowych norm środowiskowych. Kary za nieprzestrzeganie takich norm powinny być wystarczająco dotkliwe, aby działać odstrasząco;
- w programach wsparcia rolnictwa uwzględniających potrzeby w zakresie ochrony środowiska i klimatu należy określić odpowiednie wartości docelowe, a finansowanie należy ustalić na takim poziomie, by odzwierciedlało ono poniesione koszty i dochody utracone w wyniku działań wykraczających poza przyjęty poziom bazowy w zakresie ochrony środowiska;
- w przypadku gdy państwa członkowskie mają możliwość wyboru różnych wariantów wdrażania WPR, powinny one wykazać, że warianty przez nie wybrane skutecznie i wydajnie przyczynią się do osiągnięcia celów polityki.

Informacje dla redaktorów

Wydatki UE na płatności z tytułu zazieleniania wynoszą 12 mld euro rocznie, co stanowi 30% wszystkich płatności bezpośrednich w ramach WPR i prawie 8% całego budżetu UE. Dla rolników przekłada się to na średnią stawkę około 80 euro na hektar rocznie. W momencie wprowadzenia zazieleniania Parlament Europejski i Rada dokonały przesunięcia środków na tę płatność z puli przeznaczonej na inne płatności bezpośrednie. Całkowity budżet na płatności bezpośrednie w ramach WPR nie zmienił się zatem zasadniczo.

Zazielenianie jest realizowane w ramach zarządzania dzielonego, co polega na tym, że Komisja Europejska zachowuje ogólną odpowiedzialność za wykonanie budżetu UE, ale przekazuje zadania w zakresie wdrażania państwom członkowskim.

Sprawozdanie specjalne nr 21/2017 pt. „Zazielenianie – bardziej złożony system wsparcia dochodów, który nie jest jeszcze skuteczny pod względem środowiskowym” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.